

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 87. szám.

Kedd, április 14.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybecskerek, április 14.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága, mint már röviden jeleztük, tegnapi tartotta áprilisi havi rendes ülését Botka Béla főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Dr. Vinczevidy Ernő megyei főjegyző, dr. Mihálovics Ödön árvasszéki elnök, Beller István m. alügyész, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő, Faur Kornél kir. főmérnök, dr. Konyovics György kir. ügyész, dr. Radvány Ferenc pancsovai kir. segédtanfelügyelő, Babits József, ifj. Daniel Pál, Franz J. L., Gyertyánffy László, Hauser Károly báró, Steinitzer Géza bizottsági tagok, Bielek Antal, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert, Sal Ferenc, Farkas Vince, Demkó István, Bielek Vilmos, Eördög Virgil és Bujkovszky Gusztáv előadók.

Az elnök főispán megnyitván az ülés, a szakelőadók a következőkben terjesztik be jelentéseiket:

Adóügyek.

Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató havi jelentésében a következőket adja elő:

Torontálvármegye mint törvényhatóság területén állami egyenesadó címén a múlt év végével hátralék volt 2,859,802 korona 27 fillér, a folyó évi adótartozásnak és utólagos előírásnak I. évszázadi esedéke 2,283,356 korona 29 fillér. Az összes tartozás 5,148,158 korona 56 fillér. Törlesztés 122,873 korona 2 fillér. Megállapított adótartozás 5,025,285 korona 54 fillér. Befizetés 1,246,467 korona 9 fillér, hátralék 3,778,818 kor. 45 fillér, vagyis az osztartozásnak 75% o-a. A folyó évi március havi befizetés 30,810 korona 83 fillérrel, a folyó évi január—március havi befizetés pedig 260,718 korona 86 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. Hadmentességi díjban megállapított tartozás 348,314 korona 28 fillér. Befizetés 15,452 korona 38 fillér. Hátralék 332,861 korona 40 fillér, vagyis az osztartozásnak 95% o-a. A folyó évi január—március havi befizetés átlagosan 15,913 korona 50 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetés. A folyó évi március hóban 65 esetben ideiglenes házadómentességet engedély-

zett a pénzügyigazgatóság, továbbá állami egyenesadóban 8 esetben 8234 korona 82 fillér, illetékekben 94 esetben 68,986 korona 94 fillér erejéig adótt fizetési halasztás, illetve részletfizetési kedvezmény.

Kereskedelmi ügyek.

Faur Kornél kir. főmérnök havi jelentésében a főmérnök a múlt havi jelentésében foglaltakra való hivatkozással jelenti, hogy Gál és Tyrnauer vállalkozók számtalan sürgetés ellenére a múlt hóban sem szállítottak építési anyagokat a nagybecskerek—nagykikindai és nagykikinda—nagyszentmiklósi törvényhatósági közutaknak az állam beruházási hitel terhére kiépítendő szakaszaira. A nevezett cég egész eljárásából kiviláglik, hogy különféle megvárakban több anyagszállításra vállalkozott, mint a mennyinek megfelelően képes. Mivel azonban nevezett cégnek szállítási határidői még le nem jártak, konkrét javaslatot ez irányban a főmérnök még nem tehet. Az écska—módosi és nagykikinda—lovrini törv. közutaknak hasonló munkálatainál azonban az alapfokozás már megindult s husvét után a hengerelési munkálatok is azonnal meg fognak indulni. Az uti személyzet időszertű munkálatokkal foglalkozott és köteleességének általánosságban megfelelt.

Népoktatás.

Dr. Vértessy Gyula, kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy a kultuszminiszter közzelmondással felhívja a népiszkolák tanítóit, hogy igyekezzenek a tanulóifjúságnak az olvasás szeretetét és a tudásvágyát felébreszteni és e célra az ifjúsági könyvtárakat minél jobban felhasználni. Ugyancsak felhívta a miniszter a közig. bizottságot, hogy utasítsa az összes községeket, hogy a felekezeten kívüli lakosok által iskolai és kisdóvó-intézetek adó címén a községi vagy városi pézsiárba éventint befizetett összegeket az esetleges községi vagy állami iskola hiányában az egyes felekezetekből történt kitépések arányában a községben vagy városban levő iskolát főtartó felekezet rendelkezésére bocsássák.

Jelenti továbbá a tanfelügyelő, hogy a kultuszminiszter Bolovics Karolin szerb-nagyszentmiklósi magán kisdóvó-intézetének az 1907/908. isk. tanévre 200 korona államszolg. engedélyezett, Soffró Mihály auralházi községi elemi iskolai igazgató tanítót pedig a magyar nyelv buzgó és siheres tanításáért 100 korona jutalmazásban részesítette. A miniszter Popovics V. Istvánt az orsz. közokt. tanács tagját, a budapesti Thökölyánium igazgatóját Torontálvármegye összes

népiszkoláihoz és kisdóvó intézeteihez a magyar nyelv tanításának megfigyelésére kiküldötte s Popovics szemléjét még a hó folyamán megkezdi.

Különböző személyi ügyek után jelenti a tanfelügyelő, hogy az óbábai közs. elemi népiszkola állami kezelésbe átvételét. Az 1907. évi törvény alapján a tanítói fizetések kiegészítésére a korpótlékok fődözésére az állami segélyek kiutalványozása már megindult és annak dacára, hogy az állami segélyezés engedélyezéséért számos iskolafőtartó még mindig folyamodik, mégis a felekezetek oly módon vélnék a törvény rendelkezéseinek elaget tenni, hogy a tanító eddigi természetben nyert járandóságait egyszerűen magasabb összegre becsülik s ezzel emelik a tanító díjlevelét a törvényes minimumra csakhogy állami segélyt ne kérjenek. Minthogy pedig az 1893. évben megállapított tanítói jövedelmek újabb megállapítása esetről-esetre nyert külön engedéllyel történhetik, másrészt a törvény humánus intézkedéseinek oly módon való megkerülése meg nem engedhető, ahol esetleg ily esetről hivatalos tudomást szerez, a megfelelő eljárást ezek ellen a tanfelügyelő azonnal megindítja. Különösen említésre méltóan tartja a tanfelügyelő, hogy a m. kir. földmívelési miniszter 10 év lefolyása alatt vármegyénkben 84 népkönyvtárt létesített, mely könyvtárak összesen 10752 kötetet tartalmaznak. E könyvtárak az egyes községek lakóinak önművelésére szolgálnak és amint a tanfelügyelő iskolatogatói alkalmával meggyőződött róla, különösen a nép ifjúsága keresi föl e könyvtárakat, hogy ismereteit ez által gyarapítsa.

Végül a tanfelügyelő beszámol úgy az általa, mint Szabó Bertalan, Czogledy István s tanfelügyelők és Cserői Gyula tollnok által végzett iskolatogatókról.

Dr. Radvány Ferenc Pancsova és környéke népoktatási ügyének vezetésére kirendelt segédtanfelügyelő jelentése szerint részt vett a Pancsován felállítandó négy új kisdóvói épület felépítésének megismerésére végelt megartott helyszíni szemlén s Torontálvárhelyen egy iparos inasiskola szervezése végett eljárást indított.

Javaslatára elhatározta a közig. bizottság, hogy Beresztóc községet két kisdóvó létesítésére kötelezi.

Árvagyok.

Dr. Mihálovics Ödön árvasszéki elnök jelentést tett a megyei és városi árvasszékek ügyforgalmáról s konstatálja, hogy különösebb föl- említésre való dolog nem fordult elő.

A „TORONTÁL” tárcája

A bájos asszonyka.

I.

Mikor Henriket megkérdeztem, hogy mi a véleménye szép háziasszonyunk felől, így felelt: — Nagyon bájos asszonyka!

Ugyanezt a választ adta egymásután Alfréd, Michal, Jan és Sztas.

Az ördögbe is, csak nem beszéltek össze? Különbön emlékszem, hogy mikor Lola asszonyt első ízben láttam, magam sem tudtam elnyomni azt a megjegyzést, hogy bájos asszonyka.

Pedig sem nem szép, sem nem rut, de szabályosak a vonásai s finom az arcüre.

Ajkai körül folyton mosoly játszik s szeméből derű sugárzik.

Kissé affektáltan, de zengzetes hangon beszél, kecses mozdulatok kíséretében.

Egész lénye nyílt, elfogulatlan.

Az asszonyok szeretnek gunyolódni Lola asszony fölött. Némelyik ismerőse sokkal szebb, mint ő, vagy finomabb a modora, vagy esetleg a műveltsége is alaposabb.

Ez a tiszta igazság, melyet a férfivilág se disputálhat el. S ennek dacára a társaságban egyszerre háttérbe szorul a szép Sylvia, Julia a világi dáma, a szellemes Hermina s mindenki csak Lolát rajongja körül.

A férfiak úgy kerülgetik, mint a méhek a mézet, anélkül hogy tudnák, mi vonzza őket.

II.

Egyszer alkalman volt hosszasan beszélgetni a bájos asszonykával.

— Nagyságos asszonyom, engedje meg, hogy megintervjuolhassam — mondtam neki.

— Van szerencsém magamat bemutatni mint riportert.

— A legnagyobb örömmel. Első kézből való újdonságaim vannak. Mit akar kérdezni? Talán a keleti kérdésről valamit? Vagy a hármasszövetségről? Amint látja, be vagyok avatva az önök újságstílusába.

— Ebben sohasem kételkedtem, nagyságos asszonyom. Az egész keleti kérdés s az egész világ eltűnik most előttem, mert az ön jelenlétében mindent el lehet felejteni, önön kívül.

— Ez esetben az intervjú . . . — szakított félbe kómikus meghökkenéssel.

— Mindeuról felvilágosít, amit csak kérek! egészítsem ki a mondatot.

— Uram, — mondá fölemelve a mutatóujját — csak kívánságai ne legyenek.

— O, nagyon ártatlan természetűek. Mindenekelőtt azt szeretném tudni, vajjon tudja-e, hogy a férfivilág mint gondolkozik ön felől?

— Remek egy ember! Miért térszmett volna engem az ég asszonyának, még pedig „bájos asszonykának”?

— Bravó, nagyságos asszonyom. De tudja-e, hogy ez mit is jelent?

— Éppen úgy mint ön. Valamennyi ur örül a társaságomnak. Leánykoromban tíz kérőm volt. Ha most szabad volnék . . .

— Első sorban én jelentkezném . . .

— Természetesen nem kíséret nélkül. De öszintén megmondom, kosarat adnék önnek.

— Igazán? Miért?

— Meri uram s parancsolóm megválasztásánál ugyanazt az elvet követném, mint első alkalommal.

— Milyen elv az, nagyságos asszonyom, ha szabad tudnom.

— Nagyon okos elv.

— Példán?

— A szabadság joga.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve

Fiu felöltő 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve

Uri- és leány-kimono és gallér . . 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve

Uri felöltő 15 „ „

Telefon 141.

KOVÁCS GEDEON

275-34.11

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

Egészségügyek.

Dr. Plechl Szilárd megyei főorvos jelentése szerint a vármegyében a közegészségi állapot március hónapban az előző hónaphoz hasonlítva rosszabbodott, amennyiben a ragályos betegségek közül a difteritisz (101) a kanyaró betegségek száma (107) emelkedett és a hurutos és csuszos bajok is nagyobb számmal fordulnak elő. Ezen körülmény azonban a népesedési mozgalomra alig volt kedvezőtlen befolyással, miután az említett betegségek enyhén folytak le. Iskolákat bezárták vörheny miatt Torontálszécsányon, ugyanott, valamint Törökkozsán és Zsombolyán az ovodákat. A most felterjesztett 1907. évi egészségügyi statisztikából fölemlíti a főorvos, hogy Torontálvármegyében 125 polgári, 3 nyugdíjas katonai orvos és 6 polgári sebész működött. Az önálló gyógyszerészek száma 76, okleveles bába 431, főorvosi képesítése van 2 orvosnak, községi orvos 39, körorvos 53, orvoshalottikém 84, képesített halottikém 83.

Börtönügyek.

Dr. Konyovics György kir. ügyész jelentése szerint a vármegye területén levő fogházakban mindenütt a legteljesebb rend uralkodott és semmi különös fölemlíteni való nincsen.

Ezután a bizottság a lapunk tegnapi számában közölt egyes fontosabb ügyeken kívül több felebbezett és mezőrendőri kihágási, valamint betegápolási ügyet tárgyalta le és intézett el.

A legközelebbi ülést a bizottság május 11-ikére tűzte ki.

A torontálmegyei jegyző-egylet közgyűlése.

A torontálvármegyei községi és körjegyzők egylete május hó 6-án d. u. 4 órákor tartja rendes évi közgyűlését. Az egylet elnöksége a közgyűlésre a következő meghívót bocsátotta ki:

A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete által Nagybecskereken a vármegye székházának közgyűlési termében 1908. évi május hó 6. napján délután 4 órákor tartandó rendes évi közgyűlésre és ugyancsak Nagybecskereken a Marcolinféle étterem egyik helyiségében 1908. évi május hó 6. napján délelőtt fél 10 órákor tartandó választmányi ülésre az egylet összes tagjait, választmányát és tisztikarát tisztelettel meghívjuk és felkérjük az egyleti tag urakat, hogy úgy a hátralekötés, mint folyó évi tagsági díjaikat a közgyűlés napjáig Orsó Gáspár egyleti pénztárnok urnak Béga-szentgyörgyre elküldeni, esetleg a közgyűlés ideje alatt személyesen kifizetni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Előzői jelentés az egylet múlt évi működéséről.
2. Az 1907. évi egyleti számadások megvizsgálása.
3. Az 1909. évi költségvetés megállapítása.
4. A 3000 koronás stipendiumi alap kamatának a választmány által leendő kiutalványozása.
5. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye jegyző egy-

— Szép elv, csak hogy kissé általános. Nem lenne szives közelebről meghatározni?

— Istenem, de nehéz fölfogása van.

— Mint minden férfinak.

— Akkor nincs más hátra, mint megmagyaráznom. Azt mondtam: a szabadság joga. Udvartóim közt azt választottam, amelyik legkevésbé lánogott. Amint tudja, férjem nem tartozik a sanguinikusok közé. Mikor őt választottam, így szóltam hozzá: Mindig hű leszek hozzád, ha megengeded, hogy soha semmiben se korlátozzam magamat.

— S beleegyezett?

— Különben nem lett volna a férjem.

III.

— Nagyságos asszonyom, be kell vallanom, hogy ez veszedelmes föltétel egy férjre nézve — mordám szakállamat simogatva.

— Semmikép sem. Nem is tudnék élni a szabadság nélkül. Akkor nevetek, amikor tetszik, azaz beszélgetek, akivel tetszik, oly hangon, ahogy tetszik. Mit árthat ez a férjemnek?

— Természetesen semmit — hsbegém. — Azonban...

— Uram, önből is az önzés beszél, a férfiaknak ez az utálatos, általános hibája. Mi, asszonyok, tekintetben jobbak vagyunk. Nekem például nagyon kellemes az önnel való társalgás. De ha most például Amália kisasszony azzal a kéressel jönne, hogy engedjem önt át nélküli, ezt semmikép sem venném zokon. Így a férjemnek sincs ellenére, ha György uralral flirtölök vagy István uralral együtt járjak ki a szabadság jogának határát?

— Hohó, nagyságos asszonyom. Nem nagyon tágra nyújtja ki a szabadság jogának határát?

— Ezt szeretném én is kérdezni öntől, drága uram. Mit szólna hozzá, ha valaki a napot a saját székényébe zárta, mint kizárólagos tulajdonát? Ne mosolyogjon, kérem, hogy csöpp

lete indítványozza, hogy a jegyzők kedvezményes utazási jegye kieszakölése végett minden egylet intézzen kérvényt a kormányhoz.

6. A m. kir. belügyminiszter urnak a jegyzői nyugdíjintézetek közt létesítendő viszonyosság tárgyában 10941/IV-a 1908. B. M. szám alatt kiadott rendelete.

7. A jegyzői nyugdíjintézeti alapszabályok módosítását célzó különböző indítványok és az elnökségnek erre vonatkozó terveze.

8. A m. kir. belügyminiszter ur 117338/IV-a 1907. B. M. sz. rendeletével végörvényesen megsemmisítette Torontálmegye törvényhatósági bizottságának a községi és körjegyzők részéről az egyleti közgyűléseken való megjelenés alkalmából felszámítható napi- és fuvardíjak tárgyában 1112. kg. 14686/907. számú határozatát.

9. A beregmezei jegyző-egylet az „Erzsébet” jegyzői árvaház alapjának gyarapítása céljából javaslatot tesz.

10. A m. kir. belügyminiszter ur 101144/907. B. M. számú rendelettel nem engedte meg, hogy a koronázási évforduló kétszeresen számíttassék.

11. Thury Mihály m. kir. p. ü. számtanácsos bucsulevele.

12. A központi egylet múlt évi közgyűlési jegyzőkönyve.

13. Budapesten tartandó országos központi egyleti közgyűlésre 3 küldöttségi tag választása.

14. Esetleg kellő időben beadott indítványok tárgyalása.

Kelt Grabácson, 1908. évi április hó 3-án.

Forster Imre,
egyleti főjegyző.

Vihely Géza,
egyleti elnök.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egylet ingyen olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Április 20., 21. Gyermeknap.

Április 26. A közművelődési Egylet közgyűlése.

Május 6. A jegyző-egylet közgyűlése.

Május 7. Tavasz közgyűlés.

Május 11. Közig. biz. ülés.

— **Miniszteri kiküldöttek Nagybecskereken.** Vertán Péter belügyminiszteri titkár az anyakönyvi hivatalok fölvizsgálására Nagybecskerekre érkezett. Ugyancsak Nagybecskereken jár Kovács Alajos kereskedelemügyi miniszteri s.-titkár is a helységnevek magyarosítása ügyében.

— **A megyei zárszámadások.** Torontálvármegye állandó választmánya tegnap délután ülést tartott a Torontálvármegye 1907. évi zárszámadásait tárgyalta. Az állandó választmány a szám-

személyiségemet a hatalmas planétával hasonlítom össze. Egy „bajos asszonyka” nem mosolyoghat-e mindenkire, mint a napfény? Én ezt például nemcsak szerepeknél, de kötelességnek is tartom, bár meglehetősen kínos kötelességnek. Különb az Isten miért adományozta volna nekem ezt a „bajt”?

— **Különös elmélet.** De nem fenyegeti-e az a veszedelem, hogy míg másokat táblál, azalatt saját magát teszi ki az éhségnek.

— **Az éhségnek? Akkor engem nem ismer.** Én magam nem tudom, hogy mi az epedés. Én csak epedőket látok. Mihelyt azonban valaki arról ábrándozik, hogy kielégítés után epedek s ő van hivatala szívem éhségét csillapítani, a leg-határozottabban kiábrándítom. Mert van egy határvonalam, melyet senki át nem léphet. Az én kegyem olyan, mint a reggeli nap, sem nem vakit, sem nem melegít. Olyan, mint a virág, melynek illatában mindenki gyönyörködhetik.

— **Anélkül, hogy leszakíthatná.** Most már kezdem önt érteni, nagyságos asszonyom. Az ön kegye fény melegség nélkül, illat mámorító erő nélkül, kihatathatatlanság, elérhetetlen lidérc.

Helyesen mondja. Most már érte az egész varázst: fényleni melegség nélkül, vágyakat kelteni, de nem csillapítani. A többi a férjem mondja el önnek, akivel csak úgy bánok, mint a többi férfival.

— **Mily megható nagylelkűség!**

— **Éppen nem, csak kötelességemnek a megértése.** Meg van elégedve az interjú sikerével?

— **Rendkívül.**

— **S mit tesz vele?**

— **Pontosan leírom, míg a fejem ég s azután azonnal lenyomatom.** Legalább másokat is jótékonyan le fog hűteni.

Sztaniszlav Reszowszki.

vevőség javaslatára a zárszámadásokat elfogadta s kimondta a számadásoknak 15 napi közszemlére vételét. Egyben javasolni fogja a tavaszi közgyűlésnek a zárszámadások elfogadását s a felelős számvevőknek a fölmentvény megadását.

— **Paszach-ünnep.** Most 3220 éva annak, hogy az egyiptomi fogságban volt izraeliták lerakták a rabszolgai bilincseket és mint szabad nép vonultak ki az országból államot alapítani és 3220 éva annak a világi eseménynek, hogy az első hatalmas szabadságének elhangzott egy egész nép ajkáról. Ennek a nagy történelmi eseménynek évfordulóját ünnepli az egész zsidóság nyolc napon át, mely ünnepélyek ez idén holnap este veszik kezdetüket.

Ez alkalomból a nagybecskereki izraelita templomban holnap este az istentisztelet fél 7 órákor kezdődik. Csütörtökön délelőtt fél 10 órákor lesz az istentisztelet, a többi napokon pedig 10 órákor.

— **A református husvéti istentisztelet.** A Nagybecskerek városi és Torontálmegyei törökbecsei központi és bánlaki szolgabiroisági területen lakó reformátusok számára urvacorával egybekötött istentisztelet lesz nagypénteken délelőtt 10 órákor Nagybecskereken, délután 3 órákor pedig Erzsébetlakon. Husvét első- és másodnapján délelőtt 10 órákor Nagybecskereken és délután 3 órákor (első nap) pedig Törökbecsén.

— **Vámfőtisztai vizsga.** Lennhardt Mátyas szegedi vámtiszt a budapesti vámszaki bizottság előtt f. hó 13-án a vámfőtisztai vizsgát sikerrel letette.

— **Kulturstély Zsombolyán.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egylet állandó lelkes buzgósággal dolgozik a közművelődés érdekében. A tél folyamán tartott nagysikerű kulturstélyt az egylet tovább szervezi a vármegyében a legközelebb megint két helyen tart irodalmi és művészeti estélyt. Az egyik, a melyről már hírt adtunk, április 20-án, husvét másodnapján lesz Módoson, a másik pedig Zsombolyán lesz május 16-án. A zsombolyai kulturstélyen, amelynek rendezésében Főris József főbíró élén az ottani rendezőség már serényen buzgódik, a kulturegylet részéről dr. Vértessy Gyula, a kitűnő író, a Petőfítársaság tagja és dr. Farkas Geiza fog közreműködni, akinek legutóbb Nagybecskereken tartott társadalomtudományi előadása élénk figyelmet keltett. Az estélyen Vértessy Gyula előbeszélést olvas föl, Farkas Geiza pedig „Merre haladunk” címmel társadalomtudományi előadást tart. Az estély programját zsombolyai örök egészséjük ki. Az érdekes estély iránt ugy Zsombolyán, mint környékén általános az érdeklődés.

— **Tanitó gyűlés.** A „Dél. Tanító-Egylet” nagyszentmiklósi fiókköre f. évi április hó 30-án Ócsanádön gyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes szentmise hallgatása. 2. 9 1/2 órákor a tavaszi gyűlés megnyitása. 3. Hitelesítő és tudósító választása. 4. Előadások: a) „Az új törvény hatása”, előadja: Saskeő József, ócsanádi állami tanító; b) „A dél. tanítóegylet ügyviteli szabályzata”, előterjeszti: Muth János, fiókköri elnök. 5. Előzői jelentés a tagdíjak beszedésére vonatkozó fiókköri határozati sikertelenségéről. 6. Indítványok. 7. Jubileumi ünnepély, Martin Ádám ócsanádi áll. tanító 40 évi működése alkalmából. A fiók felkéri a tagokat, hogy ezen magasztos ünnepélyre, melyet Ors és Szerbecsnád közönsége az állami gondnoksággal és a Dél. tanító-egylettel karöltve rendez, minél számosabban jelenjenek meg. A nagyszentmiklósi fiókkör a jubiléumát egy díszes albummal kívánja megtisztelni, amiért felkértenek a tagok, hogy arcképeiket még a gyűlés megtartása előtt az elnökséghez bektűldjék.

— **A kulturegylet új alapító tagja.** Dr. Gyetyánffy László nagybirtokos alapító tagnak belépett a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyletbe.

— **A törökbecsei Leiningen-szobor.** A Törökbecsén felállítandó gróf Leiningen Károly 1848/49. honvéd tábornok szobrára 1908. évi március hónapban a következő újabb adományok folytak be:

Főszolgabírói hivatal Szegzárd 98 korona 72 fillér, Pollák István állami tanító Perlak 24/2, Tavasz Géza Budapest 3/30, Jandly Döbrentei Sándor Galánta 3/10, Székely József Draszó 8/31, Danasok Lajos üzletvezető Nagypapony 2/48, dr. Perényi Kálmán Esztergom 3/—, Beck Jolán állami tanítónő Rutka 3/—, Mezőtur—mesterezállásí armentesítő társulat 13/—, Elő magyar általános biztosító társaság 100/—, Nagymihályi járási főszolgabíró 14/30, Csákány Ádám Gyula 3/—, Pavleti Balázs sűrtanyai iskola Makó —42, Erdősi Ferenc állami tanító Talpas 1/—, „Danubius” hajó- és gépgyár részvénytársaság Budapest 25/10, Olchváry Pál

TAVIRATOK.

Kihallgatások a királynál.

Gáva 17.—, Holészy Mariska állami tanítónő Szarvas 2.—, Zarkóczy Tivadar főszolgabíró Stubnyafürdő 2.—, M. kir. állami felső ipariskola Budapest 12.—, Körjegyző Nagygyőző 6.—, Járásai főszolgabíró Nagytapolcány 18.—, Kaysar Lajos római kath. plébános Makó 10.—, Dr. Generich Antal egyetemi tanár Budapest 5. korona.

— **Megjöttek a fecskék.** Az idei zord tavasz miatt eddig nem hallottuk a fecskék csicsérgését, míg máskor ilyenkor már régen hangos volt tőlük a háztájék. Az idén biába jött el Gyümölcsoltó Boldogasszony, a fecskéket nem hozta meg. Kedves madaraink valahol Itáliában pihentek és várták a hazai verőfényt. A verőfényt követően azonban bár, de elérkezett és tegnap megérkeztek hozzánk is a fecskék, vidám csicsérgéssel köszöntve a hazai tájakat, az ismerős házakat, ereszeket, a régi fészkeket. Most már remélni lehet, hogy a rossz időnek is vége szakad s eljön az igazi tavasz; verőfényt.

— **Köszönöt.** Czinner Dávid ur Beck Gyula igazgató ur utján 5 koronát küldött az „Iskolagyermekbarát”-egylet céljaira. Ez adományt a „Torontál” szerkesztőségétől átvette és ez uton köszönettel nyugtatja nevezett egylet elnöksége.

Brandt Rezső ur, kalapgyáros 10 új kalapot küldött husvéti ajándékként a Juranics-utcai ovoda szegény gyermekei részére, mely szíves adományért köszönetet mond az ovoda vezetősége.

— **Táplálkozás és vérképzés zavarainál a buziásfürdői szénsav- és vasdús források megbecsülhetetlen hatásuk.** Ide tartoznak a serdülő korban fellépő sápkór, az örökös, hiányos fejlődés, rossz táplálkozás, szellemi és testi megerőltetés, betegségek (typhus s egyéb fertőző bántalmak), vérzések, gyermekágy folytán létrejött vérszegénység. — A buziásfürdői „Phoenix” gyógyviz, mely a híres buziásfürdői szénsavforrások hatását nagyban előmozdítja, kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Betegség elől a halálba.** Mint Nagyikindáról írják, Illicsin Kósza ottani lakos a napokban este a lakásán az ajtó sarokvasára felakasztotta magát a mire hozzátartozói a tettet észrevették, meglehált. Végzetes tettének oka gyógyíthatatlan súlyos betegség volt.

— **Testvérgyilkosság.** Martinov Márk, kisbecskereki parasztlégény a napokban szóváltásból kifolyólag összeverkedett a nála husz évvel idősebb bátyjával, Martinon Athanászszal. Dulakodás közben a fiatalabbik testvér egy nehéz vasvillával úgy fejbévágta bátyját, hogy az eszméletlenül terült el a földön. A szerencsétlen ember hosszú kínos vergődés után, agyvelvérzés következtében meghalt. A gyilkos legényt letartóztatták.

— **A Liniment.** Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, c. uznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmazott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárakban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cég-jegyzésére figyelni és csak eredeti tüveget elfogadni.

Színház.

* **A tavaszi színiévad.** Polgár Károly színtársulata csütörtökön fejezi be Lugoson a színiévadot s az nap este bucsuzik el a lugosiaktól, akik a legnagyobb tetszéssel és elismeréssel kísérték az egész színiévad alatt a színtársulat működését. Polgár színtársulata pénteken reggel utazik el Lugosról s este érkezik Nagybecskerekre, hogy szombaton már nálunk próbát tartanak. A társulat megnyitó előadásaként husvétvasárnapján Strausz diadalmas operettjét, a „Varázskeringőt” adja elő kitűnő szereposztással, pompás jelmezekkel és díszletekkel. Utána a társulat a tizenkét bérlet alatt csupa kitűnő újdonasgot ad elő, hogy a rövid bescskereki évad páratlan színházi élvezetet fog nyújtani a közönségnek. A társulat mostani szereplése iránt városszerinte nagy az érdeklődés s így előrelátható, hogy a társulatnak is jó szezonja lesz. Bérelni különben még állandóan lehet Le ő we y József titkárnál.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A magyar politikusok kihallgatását a király ma folytatta. Ma délelőtt ugyanis Schönbrunnban a király gróf Széchenyi Gyulát, volt személye körüli minisztert fogadta külön kihallgatáson. Itteni politikai körök szerint az uralkodó most a koalíción kívül álló politikusoktól kér fölvilágosítást a koalíció politikájáról.

A Fejérváry-kormány tisztviselőinek ellátása.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint ismeretes, a Fejérváry-kormány volt tisztviselői, a koalíció uralomra jutásakor elvesztették állásaikat. Így elvesztette állását minden végkielégítés nélkül 30—40 olyan tisztviselő, aki kisebb állásból magasabb állásba jutott, azonkívül mintegy kétszáz ujonnan kinevezett tisztviselő. A király most elrendelte, hogy azok a tisztviselők, akik kisebb állásból magasabbra léptek elő, életfogytiglani fizetést, azok pedig, akiket a Fejérváry-kormány alatt neveztek ki, egy évi fizetésüknek megfelelő végkielégítést kapjanak a király magánpénztárából. Az első kategóriába tartozó tisztviselők ellátása évenként mintegy százezer koronával terhelik a király magánpénztárát, az utóbbiak végkielégítése pedig 300 ezer koronába kerül. A tisztviselők ilyen el látása egyedül a király magánpénztárát terheli.

Főrendek az önálló bank ellen.

Budapest, április 14. (A „Torontál” ered. táv.) Mint politikai körökben beszélnek, a főrendek egy része mozgalmat indított az önálló bank ellen s elhatározta, hogy annak létesítése elé akadályokat gördít. Az illető főrendeknek ezt az akcióját függetlenségi körökben igen szenvedélyesen tárgyalják.

A német kancellár a pápánál.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, tegnap a pápa külön kihallgatáson fogadta Bülow német kancellárt. A kancellár holnap meglátogatja Very de Val pápai államtitkárt is. Bülow péntekig marad Rómában.

A montenegrói fejedelem Szentpétervárott.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, Miklós montenegrói fejedelem ma kihallgatáson fogadta Stolypin miniszterelnököt, majd pedig a városi hatóságot.

A szerb skuptina feloszlata.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a skuptina feloszlata semmi nyugtalanságot sem kelt Szerbiában. Vezető politikusok határozottan állítják, hogy az új választások az ország rendjének javára fognak válni s az új skuptina olyan elemekből fog megalakulni, amelyeknek segítségével a kormány biztosíthatja az ország fejlődését. Az új választásokra, amelyek május 31-én lesznek, a gör.-kel. husvét után, vagyis e hó végén teszik meg a szükséges intézkedéseket és előkészületeket.

A meggyilkolt lengyel helytartó.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lembergől sürgönyzik: Potoczky gróf helytartó ellen elkövetett merénylet kapcsán a rendőri hatóságok széleskörű nyomozást folytatnak a rutének lakta vidéken, mert azt hiszik, hogy nagyobb szabású összeesküvésről van szó. A megölt Potoczky grófról a lemerbergi jelentések azt mondják, hogy a gróf, aki Ausztriának leggazdagabb embere volt,

óriási örökséget hagyott hátra. A gróf évi jövedelme ugyanis 8 millió korona volt s az angol bankban hatvan millió korona készpénze és értékpapírja van elhelyezve. A megölt Potoczky gróf az, akivel Szemere Miklós a bécsi jockey klubban az ismeretes nagy kártyapartit játszott, amelyben Szemere Potoczkytól félmillió koronát nyert.

Sziczinszkyt, a helytartó merénylőjét a rendőrség ma ismételen kihallgatta, hogy nincsenek-e bűntársai, de a merénylő a leghatározottabban állítja, hogy a merényletben teljesen egyedül áll. Sziczinszky tiltakozik anyja letartóztatása ellen, mert az egészen ártatlan.

Nagy tüzvész.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, a Boston-városrészben tegnap óriási tüzvész ütött ki, a mely késő éjjelig dühöngött. A tüzvésznek számos áldozata van. Eddig hat ember meghalt s 120 ember megsérült.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	21.10
Buza (májusra 1908.)	—
Buza (októberre 1908.)	18.32
Rozs (áprilisra 1908.)	—
Rozs (októberre 1908.)	15.76
Zab (áprilisra 1908.)	—
Tengeri (májusra 1908.)	12.50

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1908. évi április hó 14-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza 50 kilogramm	10.— korona
kétszeres	7.50
rozs	7.40
árpa	9.—
zab	7.50
kukorica	6.—
repce	15.50
széna I.	8.—
II.	7.—
szalma I.	4.—
II.	3.—
burgonya 1 kilogr.	—10
marhahús I. 1 kilogr.	1.46
II.	1.38
borjú hús I.	1.80
II.	1.80
disznó hús I.	1.80
II.	1.70
juh hús	1.04
zsir	2.63

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfal János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről
Érvényes 1907. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Verseck, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 35 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegebről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseckről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
Császtelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 ó. 20 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 40 p.
Szegebről: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseck: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Verseck, Antalalva—Pancsova és Alibunárrap reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Császtelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosra: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt,

Pályázati hirdetés

a bajai m. kir. állami tanítóképző-intézetbe való fölvételre és az intézettel kapcsolatos internátussal (nevelő-intézetben) és köztartásnál megüresedő államköltséges, teljesen díjmentes és kedvezményes helyekre.

A nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszter urnak 1900. évi 45781. sz. a. és 1908. évi 17793. sz. a. kelt rendeletei értelmében a bajai m. kir. állami tanítóképző-intézetbe való fölvételre és az internátusban és köztartásnál az 1908/1909-ik iskolaévre megüresedett államköltséges, teljesen díjmentes és kedvezményes helyekre pályázat nyitattik.

A tanítóképző-intézet I. osztályába való fölvételért folyamodhatnak oly éptestű, egészséges tanulók, kik életük 14-ik évét betöltötték, 18 évesnél nem idősebbek és a gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola IV. osztályát sikeresen elvégezték és ezt szabályszerű iskolai bizonyítvánnyal igazolják.

A felvétel és segélyezés iránt benyújtandó 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványhoz eredetiben következő okmányok csatolandók:

1. Születési bizonyítvány annak igazolására, hogy a folyamodó a megkövetelt kort betöltötte.

2. Tiszti orvosi bizonyítvány.

3. Iskolai bizonyítvány arról, hogy folyamodó a gimnázium, reáliskola vagy a polgári iskola IV. o.-t sikeresen elvégezte.

Ha a folyamodó kérvénye beadása idejéig az említett iskolák IV-ik o.-ról szóló bizonyítvánnyal még nem rendelkezik, az előbbi osztályról szóló bizonyítvány és a megfelelő magasabb osztályról szóló bizonyítvány vagy értesítő is csatolható. Az ilyen folyamodók kötelesek a fölvételt megelőzőleg a már akkorra mindenki által megszerezhető szabályszerű iskolai bizonyítványt a képző-intézet igazgatójának utólagosan beküldeni.

4. Hiteles községi bizonyítvány a családfő polgári állásáról, a szülők vagyoni állapotáról.

5. Községi vagy más hiteles bizonyítvány a családtagok számáról, ezek életkoráról és arról, hogy közülük hány van távol a szülői háztól, hány és mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfentartó, esetleg a folyamodó nem élvez-e már ösztöndíjat?

A folyamodványban az anyanyelv és általában a nyelvismeret is feltüntetendő.

A felvétel és segélyezés iránti folyamodványok a m. kir. vallás- és közokt. miniszter urhoz címzendők és folyó évi június hó 1-éig az igazgatóságnál nyújthatók be.

A tanítóképző-intézet 120 növendék számára berendezett internátus (nevelő-intézet) és ezen felül még 30 tanulóra köztartás (élelmezés) van egybekapcsolva, melyben kifogástalan erkölcsi magaviseletű, szorgalmas és szegénysorsu növendékek tanítvá képeztetésük egész idején államköltségen, teljesen vagy részben díjmentes és kedvezményes ellátásban részesülnek.

A jövő 1908/1909. iskolaévre az I. o.-ba felvehető összesen 60 növendék.

Az államköltséges és kedvezményes helyek mind a négy-négy o.-ban együttvéve a következők:

1. 53 teljesen díjmentes hely az internátusban (lakás, élelmezés, fűtés, világítás, mosás, gyógykezelés).

2. 33 feldíjas hely a köztartásnál (étkezésnél) bejárók számára havonként 14 korona befizetéssel.

3. 64 teljes díjat fizető az internátusban havonként 28 kor. befizetéssel.

4. 9 egyenként 125 kor. évi ösztöndíjas hely bejáró növendékek számára.

A felveendő növendékek sem beirásai, sem tandíjat, sem vizsgálati díjat nem fizetnek, azonban köteleztetnek:

1. A megállapított internátusi vagy köztartási díjat (28, illetőleg 14 kor.-t) minden hónap 1-én nyugtatvány ellenében az intézet pénztárába előre befizetni.

A felvételtől, a segélyezés módozatairól, a beírás idejéről és az iskolaév kezdetéről az illetők a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszter úrtól leérkezett jóváhagyás után azonnal értesítettetni fognak.

A fölvételre vonatkozó előjegyzéseket naponként elfogadja az igazgatóság.

Baja, 1908. évi április hó 1.

Scherer Sándor,
igazgató.

379-1.1

344/1908.

A pancsovai kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat betétmásoló-díjnoki állásra.

A pancsovai törvényszék, mint tkvi hatóság területén működő betétszerkesztő-bizottság által elkészített telekkönyvi betétek és jegyzékek másolásához több havi időtartamra azonnal felveendő csinos és olvasható kézírású, megbízható egy másoló-díjnokra van szükség, kinek napi díja 2 kor. összegben van megállapítva.

Felhívom tehát mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt s tanulmányaikra, eddigi alkalmaztatásukra és magaviseletükre vonatkozó bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat hozzám f. évi április hó 20-ik napjáig adják be.

Pancsova, 1908. évi április hó 6.

Stocker Antal,
kir. törvényszéki elnök.

378-1.1

Kedvező részletfizetési feltételek
mellett eladom az
Uri-utcában levő

házaomat.

Poroszkay Béla.

A legszebb, legjobb és mindenütt legkedveltebb védjegyesbicikliket — 96 K-tól kezdve — egész a határig teljesen várn- és tehermentesen szállítjuk. (313-125)

Sok évi jótállás. — Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. — Összes hazzávaló részek Berlinből szállítottak. — Répes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelő-osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin, 17. Gitschinerstr. 15.

2396/1908. sz.

A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Törökbecse községben ujonan rendszeresített s 1000 kor. évi fizetéssel javadalmazott második segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetőleg az 1900. évi XX t.-c. 3. §-ában előirt minősítésüket igazoló s eddigi alkalmaztatásukat is feltüntető kérvényüket, amennyiben jelenleg közszolgálatban állanak, a 125000/1902. B. M. rendelet 4. §-ának 2. bekezdése értelmében hivatalfőnökük útján, különben pedig közvetlenül 1908. évi május hó 1-ig juttassák hozzám.

A választási határnapot később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1908. évi április hó 8.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

377-3.2

ELSŐRENDU CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a tavaszi idényre férfi-, női- és gyermekcipőkben a legjobb kivitelben, jutányos árak mellett.

A hazai ipart pártolando:

mindenki vegyen csakis nálam kapható Debreczenben készült cipőt, mely csinosagra és jóságra minden külföldit felülmul.

Női séta-cipőkben és gyermekcipőkben különlegességek óriási raktára.

Valódi amerikai cipők egyedüli raktára.

Vidékre különös olcsó árak.

10 koronán felül bérmentve.

363-50.4

Ház eladás.

A Torontálvármegyei Központi Hitel-szövetkezet

tulajdonát képező, a Gimnázium-utcában fekvő ugynevezett **Maugsch-féle ház** kedvező feltételek mellett eladó.

Venni szándékozók a nevezett szövetkezetnél nyerhetnek értesítést.

236-17.7

BUIZÁSI PHÖNIX

ASVANYVIZ

VÉSE ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS.

REN DKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
ORV OSILAG AJÁNLVÁ. ORVOSILAG AJANLVÁ.

lvógygmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé- 23-152.44
dence idült hurutjainál, hügykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá-
sunak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buizási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.